

ملا نصر الدين

۱۴۱ اوچوچى ايل **موللا ناسردين** قىمى ۱۲ نېك №41

О. И. ШАИНЕВ

آنا اوغلىنه: «ويچر» دن يغيلان حرام پولىمان آپمىلان مكنبه من سنى تويمانام گيده من ...

آبونا قيمتى

تاقازده و ۱۲ آيلنى (۵۲ نسخه) - ۵ منات
 روسيده: ۹ آيلنى . (۳۹ نسخه) - ۳ منات
 ۶ آيلنى . (۲۶ نسخه) - ۳ منات
 ۳ آيلنى . (۱۳ نسخه) - ۱ منات ۶۰ قېك
 ۱۲ آيلنى ۶ منات، ۶ آيلنى - ۳ منات
 نسخسى - اداره مزده ۱۰ قېك، اوزكه شهر لرده - ۱۲ قېك

مجموعه نك آدريسى:

تقليس، ملا نصرالدين اداره سى

Г. ТИФЛИСЪ
 РЕДАКЦИЯ ЖУРНАЛА

„Молла Насреддинъ“

آچيق تورك دېلنده يازيليان مکتوب و مقاله قبول اولونماز.
 آدریس ده کیشمک حتی ۳ دانه بى قېك لک مار قادر. مشتریلر
 اداره مزه کاغذ يازانده بونه لر نېك نمره سنى نشان و پىرسونلر.

۱۳ اوقتيابر ۱۹۰۸

هر هفته نشر اولونور

۳۰ رمضان ۱۳۲۶ بازار ايرتەسى

راضى لىق

آخروقتلرده اداره مزه بر نچه مکتوب گلوب و بو مکتوبلر واسطه سى ايله معارف پرست شخصلر يزدن بر نچه سى مرتضى مختاروفه اوز راضى لىق لر نى اظهار ايدوبلر.
 زور نال مزده آ زىر اولماغه گوره بو مکتوبلرى ييز چاپ ايتمه ميشك. ولاكن بو آشاهنده ياز بلان مکتوبلى روا گورمه دېك بو كوكب آفاق يره و مکتوب صاحبتى مايوس ايله ك:
 مکتوب بودر:

جناب ملا عمو! من بر بالاچه غيماز يا شاگردىم. بر كون كوچه ايله ايوم گيدنده غازيت ساتانلار ك بيبرى ترقى غازيته سى بر مسلمان ساتانده ديدى: عمو، آل بو غازيتى اوخومسانده ساخلا، چونكه داخى چيخماچاق. كيشى سوروشدى: نه چيخماچاق؟ غازيت ساتان ديدى «پولى بوخدى».

والله ملا عمو، بو سوز مكا آغير گلدى. اما سورا ايشيندىم كه بر آدم ترقى غازيته سى اوز پولى ايله چيخادير، آدى ده مرتضى مختاروف دى. سنى منم جانم، ملا عمو، بو كاغذنى اوز غازيته گده ياز، اما منم آدىمى يازما.

برپاره خبرلر

مكتبلر ييز چوخالديچه آرو اتلار يزدده ماشالله. باواش باواش ترقى علامتارى كورسه نير. شيشه ده «كستان» خاله قونشى لار نيه خبر و يروب

كه «الله مكا بوخدى ده ويركى و يروب و هر كس كه هر نه مطلبى اولسه او كا چاره ايدم.»
 تقليس ده شيطان بازار محاسبه كر بلای دورسه خالا محله اهليه خبر و يروب كه «وبا آزار نيه معالجه ايلدورم» و مسلمان آرو اتلارى دسته باغلوب گيديرلر اولك ياتنه و اوز لر نيه معالجه ايتدريرلر.

آرو ات ديديم بر مطلب ياديمه دوشدى. ايندى به تلك آرو اتلار ييزك مسلمان كشي لر يندن بورونوب قاچماقلار نيك معننى برجه اير مى تويچى. لار نيه اولوردى، چونكه آرو اتلار توبلاره مسلمان تويچى لار نى قويموردلار. ايندى ده مسلمان آرو اتلار نيه يهودى لرده باشلوبلار دادانماغه: مثلا، زابرات كندنده بر نفر يهودى كيشى سى عمله گلوب و مسلمان آرو اتندن اون منات آلوب دعا يازير كه ارى اونك اوسته اوزگه آرو ات آلماسون، بر نيه دعا يازير كه اوغلى اولسون، بر نيه دعا يازير كه ارى اونسى چوخ ايسه سون.

چير ائلده داش كندلى ميرزا مهدي جاعته خبر و يروب كه غازيته اوخويانلار ك هامي سى جليلى مذهب در. شيشه دده كريم اقدى يله فرمايش ايدوب كه عرشك كون باتان طرفنده بولاددان بر صاندوق وار، ايچنده بر ايلان، سكر يوز مين باشى وار، اون آلتنى يوز مين دىلى وار، هر كس روسى شالوار كييه و غازيته اوخويا ايلان او كا لعنت اوخوماچاق.

تقليس ده بر گورچى وار، يشه سى ساخى قاب آلوب ساتماق در. اوروجلقه بر نچه گون قالمش بو گورچى بر همشرى دن سوروشور كه «آشنا، سزك لوله گين بايرامينه نچه گون قابر؟» همشرى ديور كه بريم لوله گين بايرامينه بوخدى. قاب ساتان ديور «پس او هانسى بايرام دى كه سز «پهريز» ساخيور-گر؟» همشرى جواب ويرير كه او بريم رمضان آيمز در. گورچى ديور «آها، الله آنا كارحمت ايله سون، ايله من ده اوبار ايم ديورم، چونكه سزك «پهريز» يتشده مسلمانلار دسته دسته گلوب مندن لوله گين آتيرلار، اما پهريز قورقارانندان سورا بر پاراسى ده گتوروب لوله گينى يارى قيمته قايتاربر.

«لاغلاخى»

نه يازيم؟

شاعرم چونكه وظيفه م بودر اشعار يازيم گوردېكم نيك و بدى ايلدوم اظهار يازيم گونى بارلاق، گونوزى آغ، گيجه نى تاريازيم بيسى بيس، اگرنى اگرى، دوزى هموار يازيم نييس بويله بره ليرسن آقارنى! گوزوكى؟ بوقسه بو آينه ده اگرى گورورسن اوزوكى؟

شعره مشغول ايدم، هرگ خاطر غم مايلى قويدرام قنشر يمه كاغذنى چرنيلى گلېم يازماقا بر كشمه دولورسان الى قورقورام نه ايجون؟ چونكه كسبر سن ديلى اى عجب منكه صداقت بولسى آرمبورام هله گوردېكلر نيك دورتمه برين يازمبورام

بر مهم مسئله

جناب ملا عمو، البته عوام الناسه مشله لازم اولانده گرك ملا اولان كسل جواب ویرسون. هر چند بر آرزو مسئلهه سنگه آجنگ دولتاجاق .

رمضان آينگ اولندن ايراندان بر قهر عاليجناب... واه باغشلا آملامو! بر مرثيهخوان باطومه تشریف گنورويلر. جوخ فصیح زبان اوزيده ايله هي عربجه دير. اول رمضانندن حضرت آدم ملت بابلسي نك خلق اولماقندن باشلوب هانسي كه اينديه كيمي هچ كس ايشتميوب غريبه موعظله ايدر. الله عمريني طولاني ايتسون. جناب آخوند موعظه سنك ايچنده ياخشي گريزدرده وورور، يورور كه جماعت غافل اولمايگ يرلرگ ناله سندن! كونده نچه دفعه ير ناله ايدر يعني باغهر و ناله سنك سيبی اودور كه ناخلف آدم لر اوشاخلاريني قويورلار اجنبي مكنتيرنه اوشاخلار گيدوب اوراده كافرلرگ ال لری دگن سودان گونوروب ايچنده سويگ قطره لری توكولور يره ير اوزمان فریاد و ناله ايدوب ديور كه ای طفل حرام زاده توكمه يوسويی منم اوستمه، الله سكا لغت ايله سون؟! ايندی ملا عمو، سن هم دنيا گورمش و همده بر مسئله دان بر آدم سن، و بزيمده بو مسئله نی سوال ايتمكز و ظالم زدن در. خواهش ايدر هر كه بر يله ايش و ارايه يازوب ملا نصرالدین مجموعه سنه بزه خسر ويره سگز. فی الواقع اگر ييلهس بوندان سگره اوشاقلار مردار سويی يره توكه سنلر. و جناب آخوند يورور كه ير ناله ايدوب دير كه ای موردار سويی منم اوستمه توكن، يقين بول صباح اولورسن كلرسن منم آغوشمه، سنی يله سخارامكه نجه كه ستارخان محمدعلی شاهي سيخدی .

جوابه منتظر..... م ق ل د

حيران

آكيشنی لاپ، قالوشام معطلن، يلرم نه چاره ايلم. گنه واجب ييلوب درد بيمی سنا دييم. بيزم شكر قلی نی ير آلتی آی قويدوم

بيردن دولدورمياسان، یعنی آرزو آرزو يه سن، و تيز تيز يه سن، اوزون وقت آج قالمياسان، يك دن سورا جوخ حركت ايتيمه سن و اوزكي يورمياسان .

ناخوش بوسوزلری ايشتجك حكيمه ديور كه «آقا حكيم، گورونور سز مسلمان اولا اولا اوز گرده اوروج توكمور سگر. كه مگاده بو معلحتی ابايور سگر؟»

يازيق حكيم «واي» ايلوب باشلوب قيزارماه و ديليني دولاشديرا دولاشديرا ناخوشه ديور كه «خير، ايله دگل، من ايله دييميم....» آی ماشالله بيله حكيمه.

آجيدر

كيم ديور ظلم ستم عمل وفادن آجيدر؟
جهله كبرريا صدق صفادن آجيدر؟
قائمان كيمدی شرخبريني عالمده بوگون؟
كيم ديرخل حسد جود سخادن آجيدر؟

جوربه جور صنعته صاحبدی جهان اهل تمام
كيم دير مرثيه خواللار ادا بدن آجيدر؟

برجه كس تورش ديمز عالمده يقين آبراته
ناب بر آدم ديمه سون خنده بكادن آجيدر.
نازه لر كه نهار آديه بولونش اسلام ،
هانی بر كه نه ديسون جهل عرفادن آجيدر.

يوگورور ايله ری جمله قونوم قونشوتام،
ييزده مستقبه ديريز كه رمضان آجيدر.

چكوبن بورنومزه كوركي عبا نی هامومز
ديمه ريز كيم بو فنا حال بكادن آجيدر.

عرفالر دانيشور هي بزه مكنت، صنعت،
اولار اين زحمتی بو درد بلادن آجيدر.

هي ديورلر كه بو غفلت بوخوسندان اويانور،
كه بو شيرين يوخی مين زهر دوادن آجيدر.

ظاهراً دوغروسادا جمله بو سوزلر ليكن
دوغری سوز باشمه برق سبادن آجيدر.

ناصحون پندنی درگوش ايله مك ايتمه ريز،
دوستون طعنه سی چون نار خدادن آجيدر.

آجيدور قند معارف، آجيدر حب وطن،
حنت علم هنر درد و بادن آجيدر!...

مشهدی سيزيم قلی

هله من دورتمه برين يازميورام كارگا باخ
اوستمه كونده سوگرسن يوقدر، عارگا باخ
اوزوك انصاف ايله افكارگا اطوارگا باخ
ايسنه مرسن يازام؟ اوز عيلى كردارگا باخ
كشي سن عيگي قان بنه عبت جنگ ايله
اوزوكي هم يني بوبارده دلتك ايله

گورير ارباب قلم غايه آمالگزی
مندن آرتيق يازا بيلمگده ايگن حالگزی
يازمير آنلر دخي اون دورتمه بر افغالگزی
اوزوك زسگز اولاره يازديران احوالگزی
يوقسه بو عيبدن عالمده مبرادر اولار
بويله آتلاق يازيدان بيك كره اعلا در اولار

نيجه من دورتمه برين يازمقه اين دگلم
قورخور اون دورتمه برين يازمقه هم اهل قلم
سن اگر سوز ويره سن «قو حاقيل احوالی رقمه»
وضع حالگ يازيلار ايسه زيلي زيل يسي!
ايله بر حاله دوشرسنكه توكوك بز يزا اولار
اگنكا كيمكه شتی تاهاسان، آستار اوز اولار
(ابو نصر شيباني)

خارجی خبرلر

دانا باش - دانا باش كندينه گونده يك
چجان «دانا باش خبرلری» آيدينه غزنيه نك
ويرديگي خبرلره گوره بو ايل دارالفنونلر
آجیلوب درس لر اوخونمقه باشلانوب، اطرافدن
و برلی اهاليدن تحصيل ايدن طلبلر جمع
اولماقده درلر.

حكيم

آی ماشالله بيله حكيمه:

باكودان مخبريمز «دهده مكي» يازيركه
اوروجانك بگرعي اوجومجي گوني بر مسلمانك بر
آزقارني آتير يور و حكيم چاغرير. حكيمده
مسلمان ايش و يلميرش كه اوروجانك در.

حكيم ناخوشه باخاندان سورا ديور كه
هسنگ قارنك خراب اولوب، اكر يله كيشه
قورخوسى وار كه سن خاليرا توكسان. اكر
ياخشي اولماق ايتيورسن، كرك خوركي
هرگون اوز وقتنده يه سن، وينده قارنگي

انشاء بر آتماده های سینی دور اجاغام ..

بو ظالم ادغلی دولتمک گوزینی کور ایندی کیده، تور خورام یاواش یاواش شکلم الدوله نی ده یرتا

Литог. С. БЫЛОВА

POSTERS

... آکیشی سن الله یاداش گیت : تور خوروق بو کافر لک ایچنده ایتک ...

بو نازه آجیلان آندیره قلووش مکتبه. بئر آستی آین اوخوماقی ایله لاپ حیوان دلی دیوانه اولوب. ماغیل اولر مکتبه ملا قاسم قلی عمو اوغلونون یالتدا اوخویاننده بر شی ییلردی، اما ایندی نه دیمسیر نه دانیشمیر، آنجاق بیر کتابه اوخشار ایلان قورباغا شکلی جزیک جزبسی قویور قاباغینه، بیله دیر: «ها بورا آسیه‌دی، بورا یورویادی، آبرکادی هاردا قدر آدم وار، قدر دولت وار، قدر توب وار. دیریم: «آحیوان اوغلی، آلا ببادن قالم کتابلاری اوخی، مثلا رسم نامه اوخی، اسکندرنامه اوخی، کورنجه اسکندرزولقرین نجه ظلماته کیندی، آب حیات سویونی تاپدی، و کوندن دربادن باج آلدی» دیرکه بر یوزونده ظلمات یوخدر. دیورم: اوغول، اسکندر گیندی آمریکادان اوپانده کون چخان قویونون آغزینی دوتدی، کونده قورخودن باج ویردی، و درپانین سویونی حکم ایلدی توکسونلر چوله، دریا بادشاهنک خبری اولدی، او ساعت باج ویردی» نعفر دیورم باشه دوشمور. مختصر، بله سوز دانشیر که دیهسن لاپ بولدان چخوب بابی اولوب. هر یردن الم اوزولوب سندن چاره ایسترم آلله پناه

یر نفر حیران

نوروز

«ترقی» غازیته‌سی‌نک ۸۶ مجی نومره‌سیبئی اوخیانیلار البته ولادیقاقفاز قونسولی‌نک مکتوبئی یادلرنده ساخلیبولار. من «البته» سوزینی اوندان اوتری دیورم که بیله مکتوبلار برلجه گونک مدتده آدمک یادندان چخماز. قونسولک مکتوبئی بز دخی بوراده چاپ ایلمگی لازم گوموریک، آنجاق قیصاحه یونی دییه ییله‌ریک که یش آلتی ایل بوندان ایرملی ولادیقاقفاز ویس قونسولی داوودخان جنابلیری جوخ زحمتلردن سورا ولایقاقفازده ایرالیلر ایچون «نوروز» آدینده قاعدملی و یورویا اولنه موافق بر مدرسه آجوب، اول وقتلر مدرسه‌ده آلتمش نفر شاگرد عام اوخوماقه مشغول ایدی، اما ایندی آلتمش نفر شاگردن مدرسه‌ده آنجاق

اوندورت نفری قلوب. ایش او یره بئشوبکه اوشاق صاحبلی مفتده قویمولار اوشاخلاری گیدوب درس اوخوسولار.

الله داوودخان جنابلینه عمر ویرسون: ییزی یوبوک زحمتدن قورتاردی، چونکه ویس قونسول جنابلیری ماغیل بده بر ایکی سوز یازوب، بی بر ایکی سوز ایشک اصل حقیقتینی نجه که لاندزم بیان ایدر. یوخسه ایندی ترقینک ۸۶ مجی نومره‌سی گیده‌چخا بولغاریا، سیریا و غیر ملت‌لرک ایچینه اوولار اوخویوب گورلر که ولادیقاقفازده ایران حاجی ومشهدی‌لری راضی اولمورلار که اوشاخلاری مجانده گیدوب مدرسه‌ده درس اوخوسولار، اگر داوودخان جنابلیری مطلبی آچسایدی، مسلمانلاری تاینیمان اجنبی ملت‌لر ایله ییله‌ردیلر که بلکه مدرسه‌نک یولسی باکو مسلمانلارینک محله‌سند دوشوب، یا بلکه مدرسه‌ده قارا عقرب پیدا اولوب که اوشاخلاری سانسجوب اولدورور، یا بلکه مدرسه‌ده شاگردلره آغداش حاجی‌لاری ساتان اوندان چورک بیشیمروب ویرلرلر و همان چورک اوشاخلاری شیشیردوب آخرده اولدورور. الله عسمر ویرسون، داوودخان جنابلیری بزی قیددن قورتاردی. مکتوب‌ده بر ایکی کلمه سوز وار که مطلبی لازمنجه کشف ایدیر.

یه ولادیقاقفاز ایراللی‌لاری اوشاخلارینی نوروز مدرسه‌سته قویمولار، مفته اوخو. ماقده قویمولار؟

اوندان اوتری قویمولار که ویس قونسول جنابلیری مکتبک مصارفینی «ویچیر» ویرمسک ایله و بو نوع «حرام» واسطه‌لر ایله یغیر. «ویچیر» عبارتدر بر مجلسدن که آخشام وقتی اورابه آدملر جمع اولوب صحبت، قرائت، موسیقیه، وییوب ایچنگه مشغول اولورلار. معلومدر که ولادیقاقفازده ویریلسن ویچیرلره مسلمانلاردان سوایی روس‌ده و غیر ملت‌لردنه کلان اولوب و بوده یقیندر که «ویچیر»دن یغیلان پول‌لارک ایچینه «کافی» لارک پول‌لارندن‌ده داخل اولوب.

قارداش، زورنان که دگل؟ من ایسته‌میرم

که نم اوشاغم ییله «فندهلر ایله جمع اولان پول‌لارکان درس اوخوسون؟ سوزک نهدر؟ اوزومده که پول ویرمک ایسته‌میرم، یا هیچ پولیم یوخدی - اوشاغیمی‌ده اوخوتانام.

اما مکتوبک آخرنده قونسول یازدیقلاری بوسوزلر جوخ لذتلی سوزلردی: «ویچیر» ویروب پول یغیرام - دیبورلر بو پول‌لار حرامدر، تکلیف ایسه‌میرم که اوزلری پول یغیسولار - دیبورلر بده حرامدر، ایستیموم مدرسه‌نی باغلام - بوناده راضی اولمورلار، دیورم ایله‌ده اوشاقگری گتورک باری مفته اوخوسولار - بونی‌ده قبول ایتمیرلر.

والله اولماچاق، ییله‌نک ایله باشه گلیمه‌چک. چوخدان سووامش دیواره تازه سوواخ چکنده لازمدر کهنه سوواخی قاشیبوب بره توکمک، سورا تازه سوواخ چکمک: یوخسه کهنه سوواغک اوسته تازه سوواخ چکسن، کهنه‌نی‌ده دیواردان قویباردوب اوزی‌ده اوکولر یره و دیوار صاحبی‌نک نوروزینی «شام غریبانه» دونددر.

حاجسی که ویچیردن یغیلان پولی حرام ببولوب اوشاغینی مکتبه قویبور - دخی بوراده هیچ سوز دانیشماقی اولماز، چونکه او بیله قانیر و ییله‌ده عمل ایلیور. لازمدر حاجی‌نک افکارینک کهنه سوواغینی قاشیبوب توکمک بره، سورا تازه سوواخ چکمک. بوده اوزون ایشدی.

«ملا نصرالدین» مدیر و باش محرر: جلیل محمدقلی زاده.

دفتر لری

شاگرد دقتلری سرغیوف کاغذندن هر یری اوچ ورق یاریسم‌دان، مخصوصی سفارشمره گوره حاضردر. یوز عددی ایکی منات ایکی عباسی.

Ученическія тетради. На Сергіевској бумагі, изъ 3 1/2 листовъ. Сотня - 2 р. 40 к. для русскихъ и мусульманскихъ школъ. Тифлисъ. Типог. „Гейратъ“

پاتۀ فون == ПАТЕФОНЪ, == پاتۀ فون
 ИГРАЮЩІЙ ПЛАСТИНКИ БЕЗЪ ИГОЛОКЪ
 Братевъ ПАТѢ. Москва, Тверская, 36.

ایکھنہ سز چالان بلاستقنلار

برادران پاتہ. موسقواء تویرسقاہ، ۳۶

شہرتلی بلاستقنلار

آذربایجان دیلندہ

25751 } بل بللر اوخور "Бюльбюльяр охуръ"
 25752 } گوزہ لیم سن سن "Геозелимъ сянъ-сянъ"

25809 } بیات کورد "Біаты Кюрдъ"
 25810 } بیات شیراز "Біаты Ширазъ"

25811 } سہ گاہ زاہول "Сегә Забуль"
 25812 } چارگاہ (تار) "Чаргяхъ" (СОЛО НА ТАРѢ)

25815 } میرزا حسین سہ گاہی "Мирза Гусейнъ Сеганъ"
 25816 } بیات قاجار "Біаты Каджаръ"

ایکی اوزلی بلاستقنلارک قیمت (دیامترینک یوک لاسکی ۲۸ ۱/۲ س. م. ۲ منات ۲۰ قپک. هر یرده ساتیلیر.

و تفلیس ده ساتیر ق. ق. شومان. غولووینسکی، ۱۰

و سابدیقمز نومردن سوایی مشهور روس آرقتلرینک بلاستقنلاری ده وار

ساتیلر مشهور روس آرقتلرینک مغامات بلاستقنلاری
 فارس، ارضی، گورجی، آذربایجان و قازان ناساری
 دیلندہ و غیر دیلرده

○○○○○○○○

قاراجی تصنیفلی «خور» مغاماتی و شیور دستلرینک
 چالقوسی.

«خور» دستلری.

مالاراسیپانک مضحکہ لی ملی نغمه لری

هر جور چالقو دستلری

○○○○○○○○

هر لیل له هر قسم چالقولار
 قاتالونغ لاری پولسن
 ضلب ایلکز

... واق 'واق' واق 'هايد اقادداشلار' سلطان حضرتينه كومتك ا-پچون كافر بولغارگ اوستنه
گيدهك 'دوشمندن تورخمايك' ادخويوگ: ياديار 'ياقهار' يانامر' ياقادر' يافتام 'يامتاح ...

ادشاق — بو ديوانه لرك قيشريقلاري عالمي باسشي 'اوزاقدان ايشيدن شعورسزلار
كيم بيليرنه گمان ايدير لر ايدى' مكر اوزلري كيمي سيفهري آللادان بر بوش گورولتي ايمش ...